

Regeringens proposition 2010/11:94

Vissa skolfrågor

Prop.
2010/11:94

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 17 mars 2011

Fredrik Reinfeldt

Jan Björklund
(Utbildningsdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås ändringar i skollagen (2010:800) avseende undantagsbestämmelser vid betygssättning i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan, regleringen av ämnet teckenspråk i specialskolan samt en ändring av bestämmelsen om stöd till inackorering för elever i gymnasieskolan. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2011.

Därutöver redovisas regeringens bedömningar i fråga om anställning av danslärare samt deras rätt att sätta betyg.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800).....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:2022) om ändring i skollagen (2010:800).....	8
3	Ärendet och dess beredning.....	9
4	Undantagsbestämmelse vid betygssättning.....	10
5	Ämnet teckenspråk i specialskolan.....	12
5.1	Ämnet teckenspråk för elever med dövblindhet eller grav språkstörning.....	13
6	Ekonomiskt stöd till elever som tas emot på introduktionsprogram genom s.k. andrahandsmottagning.....	16
7	Lärare i dansarutbildning.....	17
7.1	Anställning av danslärare och deras rätt att sätta betyg ...	17
8	Ekonomiska och andra konsekvenser.....	19
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	19
10	Författningskommentar.....	19
10.1	Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800).....	19
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:2022) om ändring i skollagen (2010:800).....	21

Bilagor

Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundsärskolan m.m. (U2010/7817/S).....	22
Bilaga 2	Lagförslag i promemorian Undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundsärskolan m.m. (U2010/7817/S).....	23
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över förslagen i promemorian Undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundsärskolan m.m. (U2010/7817/S).....	26
Bilaga 4	Sammanfattning av promemorian Teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S).....	27
Bilaga 5	Lagförslag i promemorian Teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S).....	28
Bilaga 6	Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över förslagen i promemorian Teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S).....	29
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 2011.....	30

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2010/11:94

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i skollagen (2010:800),
2. lag om ändring i lagen (2010:2022) om ändring i skollagen (2010:800).

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Häri genom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att 10 kap. 21 §, 11 kap. 1 §, 12 kap. 4 och 21 §§ samt 15 kap. 32 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 11 kap. 23 a § och 13 kap. 21 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap.

21 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

11 kap.

1 §

I detta kapitel finns

- allmänna bestämmelser (2–17 §§),
- bestämmelser om betyg (18–23 §§),
- bestämmelser om grundsärskola med offentlig huvudman (24–33 §§), och
- bestämmelser om fristående grundsärskola (34–40 §§).

23 a §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utom elevens utvecklingsstörning, eller andra liknande personliga

förhållanden som inte är av tillfälligt natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. Utvecklingsstörningen får dock beaktas om det finns synnerliga skäl.

12 kap.

4 §

Undervisningen ska omfatta följande ämnen:

- bild,
- engelska,
- hem- och konsumentkunskap,
- idrott och hälsa,
- matematik,
- naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi,
- rörelse och drama eller musik,
- samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap,
- slöjd,
- svenska eller svenska som andraspråk,
- teckenspråk, och
- teknik.

För hörande elever gäller att ämnet musik ersätter ämnet rörelse och drama. För elever som tagits emot enligt 7 kap. 6 § första stycket 1 gäller att ämnet svenska ersätter ämnet teckenspråk.

För hörande elever gäller att ämnet musik ersätter ämnet rörelse och drama. För elever som tagits emot enligt 7 kap. 6 § första stycket 1 och 3 gäller att ämnet svenska ersätter ämnet teckenspråk, *om dessa elever inte har behov av teckenspråk.*

Härutöver ska det som ämnen finnas språkval och, för de elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål.

Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.

21 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver *de som anges i 7 kap. 6 §*, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 7 *eller* 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver *dövhet eller hörselskada*, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

13 kap.*21 a §*

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

15 kap.32 §¹

Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången. Denna skyldighet gäller dock inte

1. elever som har tagits emot i andra hand till ett nationellt program enligt 16 kap. 47 §,

2. elever på Rh-anpassad utbildning, eller

3. utlandssvenska elever som får studiehjälp i form av inackorderingstillägg enligt studiestödslagen (1999:1395).

Skyldigheten gäller till och med första kalenderhalvåret det år eleven fyller 20 år.

2. *elever som har tagits emot enligt 17 kap. 19 § andra stycket,*

3. *elever på Rh-anpassad utbildning, eller*

4. *utlandssvenska elever som får studiehjälp i form av inackorderingstillägg enligt studiestödslagen (1999:1395).*

¹ Senaste lydelse 2010:1311.

Stödet ska avse boende, fördyrat uppehälle och resor till och från hemmet. Det ska ges kontant eller på annat sätt som ska framgå av beslutet om stöd. Om stödet ges kontant, ska det lämnas med lägst 1/30 av prisbasbeloppet enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken för varje hel kalendermånad som eleven bor inackorderad. Beloppet får avrundas till närmast lägre hela tiotal kronor. Prop. 2010/11:94

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.
  2. Bestämmelsen i 11 kap. 23 a § ska tillämpas vid betygssättning i årskurs 8 från och med höstterminen 2011 och i övrigt från och med höstterminen 2012.
  3. Bestämmelserna i 10 kap. 21 §, 12 kap. 21 § och 13 kap. 21 a § ska tillämpas från och med höstterminen 2012.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:2022) om ändring i skollagen (2010:800) Prop. 2010/11:94

Härigenom föreskrivs att 13 kap. 1 § skollagen (2010:800) i stället för dess lydelse enligt lagen (2010:2022) om ändring i nämnda lag ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2010:2022   *Föreslagen lydelse*

13 kap.

1 §

I detta kapitel finns

- allmänna bestämmelser (2–14 §§),
- bestämmelser om betyg (15–21 §§), och
- bestämmelser om huvudmannens skyldigheter i särskilda fall (22–24 §§).

Undantagsbestämmelse vid betygssättning

I en promemoria som upprättats inom Utbildningsdepartementet, Undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundsärskolan m.m. (U2010/7817/S), föreslås bl.a. att en undantagsbestämmelse vid betygssättning införs i grundsärskolan. En sammanfattning av promemorian och dess lagförslag finns i *bilaga 1* och *2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En sammanställning av remissyttranden finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2010/7817/S).

Ämnet teckenspråk i specialskolan

I en promemoria som upprättats inom Utbildningsdepartementet, Ämnet teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S), föreslås hur regleringen av vilka elever som ska läsa ämnet teckenspråk i specialskolan bör förändras. En sammanfattning av promemorian och dess lagförslag finns i *bilaga 4* och *5*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 6*. En sammanställning av remissyttranden finns tillgänglig i Utbildningsdepartementet (U2010/726/S).

Ekonomiskt stöd till elever som tas emot till introduktionsprogram genom s.k. andrahandsmottagning

I skollagen (2010:800) finns en bestämmelse om att en elevs hemkommun i vissa fall inte ska vara skyldig att lämna ekonomiskt stöd till en elev i en gymnasieskola med offentlig huvudman, som behöver inackordering på grund av skolgången. Regeringen har gjort uppmärksam på att denna bestämmelse behöver kompletteras så att det framgår att sådan skyldighet inte heller inträder när en elev tas emot till programriktat individuellt val eller yrkesintroduktion anordnad för en grupp elever. Ett lagförslag har beretts under hand med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Statens skolverk och Statens skolinspektion. Deras synpunkter och lagförslaget finns tillgängliga i Utbildningsdepartementet (U2011/1722/G).

Lärare i dansarutbildning

Genom lagändringar som trädde i kraft den 1 februari 2011 har regeringen bemyndigats att meddela föreskrifter om särskild utbildning i form av en förberedande dansarutbildning i grundskolan och om yrkesdansarutbildning i gymnasieskolan. Därefter har riksdagen antagit regeringens proposition Legitimation för lärare och förskollärare (prop. 2010/11:20, bet. 2010/11:UbU5, rskr. 2010/11:171). Riksdagsbeslutet om lärarlegitimation medför behov av vissa undantag vid anställning av lärare i dansämnen och för deras rätt att sätta betyg. Regeringen avser att använda det av riksdagen lämnade bemyndigandet angående dansarut-

bildning respektive yrkesdansarutbildning också för dessa frågor. Frågan har beretts vid remissmöte med Stockholms, Göteborgs och Piteå kommuner samt Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm, Svenska Balettskolan i Göteborg och Svenska Balettskolan i Piteå. Deras synpunkter finns tillgängliga i Utbildningsdepartementet (U2011/1747/G).

4 Undantagsbestämmelse vid betygssättning

Regeringens förslag: Vid betygssättning i grundsärskolan ska det vara möjligt att bortse från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 eller 9. Med särskilda skäl ska avses funktionsnedsättning, utom elevens utvecklingsstörning, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav. Utvecklingsstörningen får dock beaktas om det finns synnerliga skäl.

Även i fråga om betygssättning i grundskolan ska det vara möjligt att bortse från enstaka delar av de kunskapskrav eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6. Motsvarande undantag ska kunna göras i fråga om kunskapskraven i slutet av årskurs 7 i specialskolan respektive i slutet av årskurs 6 i sameskolan.

Förslag i promemorian: Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flera av remissinstanserna tillstyrker förslagen, bl.a. *Specialpedagogiska skolmyndigheten*, *Läraryrket* och *Friskolornas riksförbund*. Specialpedagogiska skolmyndigheten gör bedömningen att likvärdigheten mellan skolformer ökar med förslagen och möjliggör för fler elever att nå kunskapsmålen. Myndigheten anser samtidigt att det är oklart vilken betydelse ett ökat kunskapsfokus inom grundsärskolan har på elevgruppen på lång sikt. Vidare vill myndigheten uppmärksamma att kunskapen om den s.k. pysparagrafen är begränsad och bedömer att allmänna råd och kommentarmaterial kring undantagsbestämmelsen därför bör utarbetas. Läraryrket anser att kunskapsuppgifter i grundsärskolan ytterligare behöver stärkas. Eftersom samma betygsskala införs som för grundskolan (med undantag för betygsteget F) är det rimligt att även bedömningen av elevernas kunskaper anpassas. Förbundet anser därför att samma undantagsbestämmelse som finns för betygssättning i grundskolan också ska införas för grundsärskolan.

Statens skolverk och *Statens skolinspektion* tillstyrker i huvudsak förslagen. Skolinspektionens erfarenhet i tillsynen av lärarnas bedömning av elevernas kunskaper i sarskolan är att formuleringen ”efter sina förutsättningar” i dagens kursplaner har visat sig mycket svår att tillämpa. Skolinspektionen ser därför positivt på att formuleringen tas bort. Denna uppfattning delas också av Läraryrket.

Läraryrket anser att förslagen behöver utredas vidare utifrån ett helhetsgrepp om sarskolan som skolform. Förbundet finner det märkligt att grundsärskolan ska anpassas efter grundskolans ”pys-

paragraf” om särskilda undantag av bestående karaktär. Vidare anser förbundet att det för eleverna i grundsärskolan är rimligare att bli bedömda ”efter sina förutsättningar” än via undantag från strikta kunskapskrav.

Sametinget instämmer i de överväganden som gäller för sameskolan och tillstyrker förslaget. Enligt *Sametinget* ska lärarna i sameskolan, i likhet med lärarna i grundskolan, kunna bortse från enstaka delar av kunskapskraven i årskurs 6 med hänvisning till särskilda skäl.

Skälen för regeringens förslag

Undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundsärskolan

Enligt 11 kap. 2 § skollagen (2010:800) ska utbildningen i grundsärskolan syfta till att ge elever med utvecklingsstörning en till varje elevs förutsättningar anpassad utbildning som så långt som möjligt motsvarar den som ges i grundskolan. Detta innebär att kunskapsuppdraget i grundsärskolan stärks. Läroplanen för grundsärskolan blir i princip identisk med läroplanen för grundskolan och timplanen för grundsärskolan anpassas efter grundskolans timplan genom att den omfattar nio år i stället för tio år.

För att göra grundsärskolan mer lik grundskolan har regeringen vidare beslutat att införa samma betygsskala i de obligatoriska skolformerna. I dag ges betygen Godkänt (G) eller Väl godkänt (VG) i grundsärskolan, om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Den nya betygsskalan består av de godkända betygsstegen A, B, C, D och E samt betygssteget F som ska beteckna icke godkänt resultat. Om underlag för bedömning av en elevs kunskaper saknas på grund av elevens frånvaro ska betyg inte sättas, vilket ska markeras i betygsdokumenten med ett horisontellt streck. I grundsärskolan ska dock betyget F och streckmarkeringen inte användas och betyg ska fortfarande ges bara om eleven eller elevens vårdnadshavare begär det.

Av 10 kap. 21 § skollagen framgår att i grundskolan får läraren vid betygssättning bortse från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 9 om det finns särskilda skäl. Som ett led i att minska skillnaderna mellan grundsärskolan och grundskolan bör, enligt regeringens mening, även bedömningen av elevernas kunskaper i grundsärskolan göras mer lik den i grundskolan. När nu i princip samma betygsskala införs i de obligatoriska skolformerna finns det därför skäl att överväga att även införa en bestämmelse om undantag från kunskapskraven vid betygssättning i grundsärskolan motsvarande den som gäller för grundskolan.

I detta sammanhang vill regeringen peka på utformningen av grundsärskolans nya kursplaner. I nuvarande kursplaner för den obligatoriska sarskolan anges vad eleverna ”efter sina förutsättningar” ska ha uppnått i slutet av femte skolåret och när skolgången har avslutats. Statens skolverk har meddelat föreskrifter om kursplaner för grundsärskolan och i dessa har formuleringen ”efter sina förutsättningar” tagits bort. Regeringen anser att detta bidrar till att öka rättssäkerheten och likvärdigheten vid betygssättningen i grundsärskolan samt att skapa tydlighet i systemet. I annat fall skulle eleverna ha bedömts både efter kunskaps-

kraven och ”efter sina förutsättningar”. Formuleringen förekommer inte heller i kursplanerna för gymnasiesärskolan och sårvox. I avsnitt 1 i läroplanen framgår dessutom att all undervisning ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. I träningskolan kommer dock bedömningen av om eleverna i årskurs 9 nått målen för undervisningen även fortsättningsvis att göras ”efter elevens förutsättningar”. Skälen till detta är i första hand att betyg inte sätts i träningskolan och att den lägsta nivån i kunskapskraven annars måste sättas orimligt lågt för att alla elever ska ha en möjlighet att uppnå den.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår regeringen att en bestämmelse om undantag från enstaka delar av kunskapskraven vid betygssättning införs i grundsärskolan. Elevgruppen i grundsärskolan har andra behov än elevgruppen i grundskolan. Undantagsbestämmelsen föreslås därför utformas något annorlunda jämfört med motsvarande bestämmelse i grundskolan. Elevens utvecklingsstörning är en förutsättning för mottagandet i grundsärskolan. Grundsärskolans kursplaner och kunskapskrav är således redan anpassade till elevgruppen. Undantagsbestämmelsen föreslås därför utformas så att elevens utvecklingsstörning i normalfallet inte kan utgöra skäl att bortse från någon del av kunskapskraven. I speciella undantagsfall, där elevens utvecklingsstörning i ett specifikt, klart avgränsat avseende starkt begränsar elevens förmåga på ett sätt som gör det omöjligt för honom eller henne att nå en del av ett enstaka kunskapskrav, kan det dock framstå som orimligt att inte beakta utvecklingsstörningen.

Undantagsbestämmelse vid betygssättning i årskurs 6 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan samt i årskurs 7 i specialskolan

Betyg kommer att införas i årskurs 6 höstterminen 2012 i grundskolan och grundsärskolan samt i sameskolan och i årskurs 7 i specialskolan (prop. 2009/10:219, bet. 2010/11:UbU3, rskr. 2010/11:137). I grundsärskolan ska betyg dock endast sättas när eleven eller elevens vårdnadshavare begär det. Regeringen föreslår därför att den undantagsbestämmelse vid betygssättning som finns i grundskolan ska ändras till att gälla även för årskurs 6. Undantagsbestämmelsen kommer då att avse betygssättningen i förhållande till de kunskapskrav eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6. Motsvarande bör också gälla för grundsärskolans årskurs 6 samt för specialskolans årskurs 7.

Sameskolan omfattar årskurs 1–6. I dag sätts därför inga betyg i sameskolan. Från hösten 2012 kommer betyg att ges också i sameskolan i årskurs 6. Regeringen anser därför att en motsvarande undantagsbestämmelse vid betygssättning som nu föreslås för grundskolan i slutet av årskurs 6 också ska införas i sameskolan.

5 Ämnet teckenspråk i specialskolan

Specialskolan är en statlig skolform för elever som är dövblinda eller annars är synskadade och har ytterligare funktionsnedsättning, döva eller

hörselskadade, eller har en grav språkstörning. I 12 kap. 4 § skollagen (2010:800) görs en uppräknig av vilka ämnen som undervisningen ska omfatta i specialskolan. I denna uppräknig ingår ämnet teckenspråk. Efter beslutet om den nya skollagen har det emellertid framkommit att regleringen av vilka elever som ska läsa ämnet teckenspråk behöver ses över när det gäller elever som är dövblinda och elever som har en grav språkstörning.

5.1 Ämnet teckenspråk för elever med dövblindhet eller grav språkstörning

Regeringens förslag: För en elev med dövblindhet eller grav språkstörning som går i specialskolan ska undervisningen omfatta ämnet teckenspråk om eleven har behov av teckenspråk för sin kommunikation. I annat fall ska ämnet teckenspråk ersättas av ämnet svenska.

Förslaget i promemorian: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Statens skolverk, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Afasiförbundet/Föräldraföreningen Talknuten* och *Riksförbundet för Barn med Cochleaimplantat och Barn med Hörapparat* (Barnplantorna) stöder i huvudsak förslaget. Barnplantorna anser det dock angeläget att Utbildningsdepartementet ytterligare förtydligar definitionen av personer med dövblindhet. Förbundet framhåller att barn med dövblindhet kan få en god hörsel med hjälp av cochleaimplantat.

Statens skolverk och *Afasiförbundet/Föräldraföreningen Talknuten* menar att det bör förtydligas vem som beslutar om eleven ska läsa ämnet teckenspråk. Skolverket föreslår att beslut om mottagande av en elev i specialskolan enligt 7 kap. 6 § skollagen (2010:800) också ska innefatta ett beslut om huruvida eleven har behov av teckenspråk. Beslutet skulle då bli möjligt att överklaga.

Hörselskadades Riksförbund (HRF), Unga hörselskadade (UH), Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU), Riksförbundet Döva, Hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB) och Dövblind Ungdom (DBU) stöder inte förslaget. Även om vissa elever inte har behov av teckenspråk när de börjar specialskolan kan behovet enligt organisationerna uppkomma senare. Enligt organisationerna innebär förslaget en begränsning i möjligheten att läsa ämnet teckenspråk. Alla elever med dövblindhet i specialskolan bör enligt organisationerna få undervisning i ämnet svenskt teckenspråk. Elever som är synskadade och har ytterligare funktionsnedsättning och elever med grav språkstörning bör enligt organisationerna kunna välja att läsa ämnet teckenspråk.

Flera remissinstanser har också yttrat sig i frågor som rör specialskolan generellt. *Förbundet Sveriges Dövblinda* m.fl. anser att formuleringen i 7 kap. 6 § bör ändras så att det förtydligas att specialskolan har fyra målgrupper och att elever med dövblindhet inte ska blandas ihop med de övriga målgrupperna för specialskolan. Dessutom anser flera instanser att ämnet teckenspråk bör betecknas svenskt teckenspråk. *Synskadades*

Skälen för regeringens förslag

Ämnet teckenspråk ingår som ovan nämnts i den uppräknade av ämnen som undervisningen i specialskolan ska omfatta. För elever som är dövblinda eller annars är synskadade och har en ytterligare funktionsnedsättning ska emellertid ämnet svenska ersätta ämnet teckenspråk. Regleringen i den nya skollagen av vilka elever i specialskolan som ska läsa ämnet teckenspråk behöver anpassas till hur utbildningen i dag bedrivs i specialskolan. Regeringen föreslår att regleringen i 12 kap. 4 § skollagen (2010:800) ska utgå från elevens behov av teckenspråk när det gäller elever med dövblindhet eller grav språkstörning. För elever i specialskolan med dövblindhet eller grav språkstörning ska undervisningen omfatta ämnet teckenspråk om eleven har behov av teckenspråk för sin kommunikation. I annat fall ska ämnet teckenspråk ersättas av ämnet svenska. Detta utvecklas närmare nedan.

Statens skolverk och Afasiförbundet/Föräldraföreningen Talknuten har framfört att det bör förtydligas vem som beslutar om eleven ska läsa ämnet teckenspråk. Regeringen delar den uppfattningen. Det är också viktigt att eleven och vårdnadshavarna ges möjlighet till inflytande över beslutet. En sådan reglering behöver dock inte finnas i lag utan bör regleras i förordning. Man kan t.ex. jämföra med ämnet svenska som andraspråk där det i förordning regleras att rektorn beslutar om en elev ska läsa ämnet svenska eller svenska som andraspråk (se 2 kap. 15 § grundskoleförordningen [1994:1194]).

För elever som är döva eller hörselskadade, och som därför tagits emot i specialskolan enligt 7 kap. 6 § första stycket 2 skollagen, ska undervisningen även fortsättningsvis omfatta ämnet teckenspråk. Här föreslås alltså ingen avvägning av elevens behov.

Elever med dövblindhet

För elever med dövblindhet ska undervisningen i specialskolan inte omfatta ämnet teckenspråk enligt den nya skollagens nuvarande utformning. Dövblinda elever har dock i de flesta fall behov av teckenspråk och bör därför ha möjlighet att läsa ämnet teckenspråk. En person med dövblindhet är inte alltid helt döv och blind utan kan ha kvar delar av synen eller hörseln. Andra elever med dövblindhet har i stället behov av andra former av kommunikation, t.ex. taktilt teckenspråk som avläses med känseln. Om eleven inte har behov av teckenspråk ska ämnet svenska ersätta ämnet teckenspråk. Regeringen föreslår att regelverket anpassas till dessa förutsättningar.

Flera organisationer har framfört att alla elever med dövblindhet i specialskolan bör få undervisning i ämnet teckenspråk. Det är inte regeringens mening att begränsa möjligheten för elever med dövblindhet att läsa ämnet teckenspråk. Avsikten är att möjliggöra för elever i specialskolan att läsa teckenspråk på samma sätt som i dag. Elever med dövblindhet ska normalt läsa ämnet teckenspråk i specialskolan. De har i

de allra flesta fall behov av teckenspråk för sin kommunikation och kan tillgodogöra sig ämnet.

Att undervisningen omfattar ett visst ämne innebär dock att eleverna alltid förväntas läsa och få betyg i ämnet. Ämnet teckenspråk definieras i den kursplan som Statens skolverk fastställer för specialskolan och omfattar endast det visuella teckenspråket. Framför allt dövblindfödda elever har inte alltid förutsättningar att läsa ämnet teckenspråk så som det definieras i kursplanen. Det är då inte rimligt att kräva att dessa elever ska läsa ämnet teckenspråk och bli bedömda på samma grunder som döva och hörselskadade elever.

Riksförbundet för Barn med Cochleaimplantat och Barn med Hörapparat (Barnplantorna) anser det angeläget att ytterligare förtydliga definitionen av personer med dövblindhet. Regeringen vill i sammanhanget framhålla att Specialpedagogiska skolmyndigheten ska avgöra på vilka grunder en elev tas emot i specialskolan när beslut fattas om att ta emot eleven enligt 7 kap. 6 § skollagen.

Elever med grav språkstörning

Alla elever med grav språkstörning i specialskolan ska enligt den nya skollagen läsa ämnet teckenspråk. Det är dock bara en liten del av elever med grav språkstörning som har behov av teckenspråk. Dessa elever får i dag sin utbildning tillsammans med döva och hörselskadade elever i de regionala specialskolorna. De flesta elever med grav språkstörning tas i stället emot i Hällsboskolan där undervisningen bedrivs på talad svenska med tecken som stöd. Dessa elever bedöms vanligen inte ha behov av teckenspråk. För elever som inte har något behov av undervisning i teckenspråk ska ämnet svenska ersätta ämnet teckenspråk. Regeringen föreslår att regelverket anpassas till dessa omständigheter.

Riksförbundet Döva, Hörselskadade och Språkstörda barn (DHB) m.fl. har framfört att ämnet teckenspråk bör vara valbart för elever med grav språkstörning. Även Specialpedagogiska skolmyndigheten har framfört att det bör vara öppet för eleven att välja att läsa teckenspråk. Regeringen ställer sig inte avvisande till detta, men anser att utredningen om flexibel specialskola (dir. 2010:47) först bör få presentera sina förslag. Utredningen ska bl.a. bedöma i vilken utsträckning specialskolans styrdokument behöver anpassas för specialskolans utökade målgrupp, dvs. elever med synskada och ytterligare funktionsnedsättning och elever med grav språkstörning. Enligt ett tilläggsdirektiv till utredningen (dir. 2010:137) ska uppdraget i denna del redovisas senast den 31 mars 2011. Regeringen vill också framhålla att elever både i grundskolan och specialskolan redan har möjlighet att välja att läsa teckenspråk för hörande inom ramen för språkvalet.

Utredningen om flexibel specialskola

Utredningen om flexibel specialskola har haft i uppdrag att se över specialskolan ur flera aspekter. I samband med behandlingen av utredningens kommande betänkande kan det enligt regeringen finnas anled-

6 Ekonomiskt stöd till elever som tas emot på introduktionsprogram genom s.k. andrahandsmottagning

Regeringens förslag: En elevs hemkommun ska inte vara skyldig att lämna ekonomiskt stöd till en elev i en gymnasieskola med offentlig huvudman, som behöver inackordering på grund av skolgången, om eleven har tagits emot i andra hand till programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion anordnad för en grupp elever enligt 17 kap. 19 § andra stycket skollagen (2010:800).

Det beredda förslaget: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Regeringen har under beredningen av denna fråga inhämtat synpunkter från *Statens skolverk*, *Statens skolinspektion* och *Sveriges Kommuner och Landsting (SKL)*. Myndigheterna och SKL har ställt sig positiva till förslaget.

Skälen för regeringens förslag: I 15 kap. 32 § skollagen (2010:800) finns bestämmelser om stöd till inackordering för elever i en gymnasieskola med offentlig huvudman. Hemkommunen ska lämna ekonomiskt stöd till elever som behöver inackordering på grund av skolgången. Från denna bestämmelse finns sedan ett antal undantag uppräknade.

Av 17 kap. 19 § skollagen framgår att en kommun eller ett landsting som anordnar programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion för en grupp elever först ska ta emot alla behöriga sökande till utbildningen som hör hemma i kommunen eller samverkansområdet för utbildningen. Därefter får kommunen eller landstinget i mån av plats ta emot andra behöriga sökande till utbildningen, s.k. andrahandsmottagning.

Motsvarande bestämmelser om andrahandsmottagning av elever till nationella program finns i 16 kap. 47 § skollagen. Elever som tas emot till nationella program i andra hand har inte rätt till inackorderingsstöd enligt 15 kap. 32 § skollagen. Det har heller aldrig varit regeringens intention att elever som tas emot i andra hand till programinriktat individuellt val eller yrkesintroduktion ska ha rätt till sådant inackorderingsstöd. Bestämmelserna i 15 kap. 32 § behöver därför kompletteras så att detta framgår.

7.1 Anställning av danslärare och deras rätt att sätta betyg

Regeringens bedömning: När det gäller de bestämmelser om krav på lärarbehörighet och lärarlegitimation som riksdagen nyligen beslutat om så bör undantag kunna göras från dessa bestämmelser för lärare som ska undervisa i ämnet dans inom dansarutbildningen respektive yrkesdansarutbildningen.

Bedömning vid remissmöte: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Vid remissmöte har synpunkter lämnats från *Stockholms, Göteborgs och Piteå kommuner* samt *Kungliga Svenska Balettskolan i Stockholm, Svenska Balettskolan i Göteborg och Svenska Balettskolan i Piteå*. De kommuner och skolor som har yttrat sig instämmer med regeringens bedömning.

Skälen för regeringens bedömning

Lärare i dansämnen bör få anställas utan tidsbegränsning och utan krav på att de innehar legitimation

Genom lagändringar som trädde i kraft den 1 februari 2011 har regeringen bemyndigats att meddela föreskrifter om särskild utbildning i form av en förberedande dansarutbildning i grundskolan och om yrkesdansarutbildning i gymnasieskolan. Ändringarna innebär också att de föreskrifter som regeringen meddelar om sådan utbildning får avvika från bestämmelserna i skollagen (2010:800). Lagändringarna föregicks av propositionen Ett steg framåt – en ny dansarutbildning (prop. 2010/11:19, bet. 2010/11:UbU4, rskr. 2010/11:81), den s.k. dansarpropositionen. Regeringen redovisade i propositionen en rad bedömningar av vad bemyndigandet skulle användas till. Regeringen anförde bl.a. att de huvudmän som anordnar förberedande dansarutbildning och yrkesdansarutbildning för undervisning i dans borde få använda lärare som inte har lärarutbildning. Regeringen har också meddelat sådana bestämmelser.

Från och med den 1 juli 2011 gäller enligt 2 kap. 20 § skollagen (2010:800) i huvudsak att endast den lärare som har någon typ av lärarexamen eller behörighetsbevis får anställas utan tidsbegränsning. Undantag gäller bl.a. för lärare som ska undervisa i ett yrkesämne i gymnasieskolan under förutsättning att det saknas behöriga lärare, att läraren har tillräcklig kompetens i yrkesämnet och är lämpad att bedriva undervisningen.

Riksdagen antog i mars 2011 regeringens proposition Legitimation för lärare och förskollärare (prop. 2010/11:20, bet. 2010/11:UbU5, rskr. 2010/11:171). Riksdagens beslut innebär att ett legitimationssystem för lärare och förskollärare införs. Det ska som regel krävas legitimation som lärare eller förskollärare för att få anställas i skolväsendet utan tidsbe-

gränsning. För att få undervisa ska läraren som huvudregel ha legitimation och vara behörig i det aktuella ämnet. För att få besluta om betyg måste läraren vara legitimerad. Från dessa bestämmelser finns emellertid vissa undantag. Om det saknas legitimerade sökande och den som anställs har tillräcklig kompetens i det aktuella ämnet, får t.ex. lärare som ska undervisa i bl.a. yrkesämnena i gymnasieskolan anställas utan tidsbegränsning under förutsättning att han eller hon är lämplig att bedriva undervisningen.

Det torde för dansämnena vara ännu svårare att hitta legitimerade lärare än vad som är fallet i fråga om flertalet yrkesämnena. För att underlätta huvudmännens planering och bemanning anser regeringen att även den som inte har någon typ av lärarexamen eller behörighetsbevis – från och med den 1 juli 2012 legitimation – bör få anställas utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning i dansämnena både i grundskolan och i gymnasieskolan i sådan utbildning som bedrivs enligt förordningen (2011:7) om dansarutbildning. Detta bör få ske under förutsättning att den sökande har tillräcklig kompetens för att undervisa i ämnet och att det finns skäl att anta att den sökande är lämplig att bedriva undervisningen. Däremot bör förutsättningen att det ska saknas legitimerade sökande inte gälla, eftersom lärarens yrkeskunnande och kompetens bör vara helt utslagsgivande. Regeringen avser att meddela bestämmelser om detta i förordning.

Lärare i dansämnena får sätta betyg i sådana ämnen även om de inte har legitimation

Enligt 3 kap. 16 § skollagen (2010:800) gäller att betyg ska beslutas av den eller de lärare som ansvarar för undervisningen. Som nämnts ovan innebär riksdagens beslut om lärarlegitimation att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas, dvs. i princip av legitimerade lärare. I propositionen anförde regeringen att om läraren eller lärarna inte är legitimerade, så ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Regeringen framhöll att bl.a. lärare i yrkesämnena, som saknar både legitimation och lärarexamen, självständigt borde få sätta betyg även i framtiden. Skälet till detta är att dessa lärare, under vissa förutsättningar, även i framtiden ska få anställas utan tidsbegränsning. Vidare anförde regeringen att det på grund av den låga andelen yrkeslärare med lärarexamen för närvarande inte är möjligt att för denna lärarkategori ställa krav på utbildning och legitimation för att få besluta om betyg.

Regeringen anser att dessa skäl även gör sig gällande när det gäller lärare i dansämnena på sådan dansarutbildning som bedrivs enligt förordningen (2011:7) om dansarutbildning. Lärare i dansämnena bör således få sätta betyg i dessa ämnen. Regeringen avser att meddela bestämmelser om detta i förordning.

Förslagen bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser eller några konsekvenser i övrigt.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Ändringarna i skollagen (2010:800) ska träda i kraft den 1 juli 2011.

Bestämmelserna i 11 kap. 23 a § skollagen ska tillämpas vid betygssättning i årskurs 8 från och med höstterminen 2011 och i övrigt från och med höstterminen 2012.

Bestämmelserna i 10 kap. 21 §, 12 kap. 21 § och 13 kap. 21 a § skollagen ska tillämpas från och med höstterminen 2012.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Skollagen (2010:800) trädde i kraft den 1 augusti 2010 men tillämpas på utbildning och annan verksamhet först från och med den 1 juli 2011. Det är lämpligt att de ändringar i skollagen som föreslås i denna proposition träder i kraft vid samma tidpunkt som den nya skollagen ska börja tillämpas, dvs. den 1 juli 2011.

Bestämmelserna om undantag vid betygssättning i grundsärskolan bör tillämpas från och med höstterminen 2011 vid betygssättning i årskurs 8 och vid betygssättning i övrigt från och med höstterminen 2012. Elever i årskurs 9 i grundsärskolan får under läsåret 2011/12 betyg enligt äldre bestämmelser.

Bestämmelserna om undantag vid betygssättning för grundskolans, grundsärskolans och sameskolans årskurs 6 respektive årskurs 7 i specialskolan bör tillämpas från och med höstterminen 2012. Betyg införs nämligen från och med höstterminen 2012 vid varje terminsslut i alla ämnen utom språkval från och med höstterminen i årskurs 6 i grundskolan, grundsärskolan och sameskolan samt från och med höstterminen i årskurs 7 i specialskolan (prop. 2009/10:219, bet 2010/11:UbU3, rskr. 2010/11:137).

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i skollagen (2010:800)

10 kap.

21 §

Ändringen innebär att möjligheten att vid betygssättningen bortse från enstaka delar av kunskapskrav, om det finns särskilda skäl, ska gälla också kunskapskraven i slutet av årskurs 6 (jfr prop. 2009/10:165 s. 735).

11 kap.

1 §

Andra strecksatsen i paragrafen har ändrats till att avse också den nya paragrafen 11 kap. 23 a i skollagen (2010:800).

23 a §

Paragrafen är ny. Möjligheten att bortse från enstaka kunskapskrav, om det finns särskilda skäl, gäller både vid betygssättning innan ett ämne har avslutats och vid betygssättning när ett ämne har avslutats. Kravet att elevens funktionsnedsättning eller andra personliga förhållanden av permanent natur ska utgöra ett direkt hinder för eleven att nå ett visst krav, innebär att det ska vara omöjligt för eleven att nå kravet oavsett i vilka former och i vilken omfattning särskilt stöd ges. Utbildningen i grundsärskolan är avsedd för elever med utvecklingsstörning. Elevens utvecklingsstörning kan därför i normalfallet inte utgöra skäl att bortse från någon del av kunskapskraven. I speciella undantagsfall, där elevens utvecklingsstörning i ett specifikt, klart avgränsat avseende starkt begränsar elevens förmåga på ett sätt som gör det omöjligt för honom eller henne att nå en del av ett enstaka kunskapskrav, kan det dock framstå som orimligt att inte beakta utvecklingsstörningen. I paragrafens sista mening finns därför en ventil för sådana undantagsfall.

12 kap.

4 §

Ändringen i *andra stycket* innebär att undervisningen för elever som är dövblinda eller annars är synskadade och har ytterligare funktionsnedsättning och elever som har en grav språkstörning ska omfatta ämnet teckenspråk, om eleven har behov av teckenspråk för att utveckla sin egen kommunikation. I annat fall ska ämnet teckenspråk ersättas av ämnet svenska.

21 §

Ändringen innebär att möjligheten att vid betygssättningen bortse från enstaka delar av kunskapskrav, om det finns särskilda skäl, ska gälla också kunskapskraven som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 7. Dessutom klargörs vilka typer av funktionsnedsättning som kan beaktas.

13 kap.

21 a §

Paragrafen är ny. Den motsvarar vad som enligt 10 kap. 21 § gäller för grundskolan (se prop. 2009/10:165 s. 735) och avses ha samma innebörd.

15 kap.

32 §

I paragrafens *första stycke* har lagts till en ny *andra punkt* av innebörden att en elevs hemkommun inte ska vara skyldig att lämna ekonomiskt stöd till en elev i en gymnasieskola med offentlig huvudman som behöver inackordering på grund av skolgången om eleven har tagits emot i andra hand till programriktat individuellt val eller yrkesintroduktion anordnad för en grupp elever enligt 17 kap. 19 § andra stycket skollagen. De tidigare punkterna 2 och 3 i första stycket har därför numrerats om.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:2022) om Prop. 2010/11:94
ändring i skollagen (2010:800)

13 kap.

1 §

Andra strecksatsen i paragrafen har ändrats till att avse också den nya paragrafen 13 kap. 21 a i skollagen (2010:800). Se kommentaren till förslaget om ändring i 13 kap. 21 a § skollagen (2010:800) ovan.

Sammanfattning av promemorian Undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundsärskolan m.m. (U2010/7817/S)

I promemorian föreslås förslag till ändringar i skollagen (2010:800) som innebär att en bestämmelse införs i grundsärskolan som gör det möjligt att vid betygssättning bortse från enstaka delar av kunskapskrav som eleven inte kan nå på grund av funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för eleven att nå kraven. Elevens utvecklingsstörning får dock beaktas endast om det finns synnerliga skäl. Vidare föreslås att en undantagsbestämmelse vid betygssättning i grundskolan avseende betygssättningen i förhållande till de kunskapskrav eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 införs. Motsvarande ändring införs i slutet av årskurs 7 i specialskolan. En undantagsbestämmelse vid betygssättningen i slutet av årskurs 6 införs också i sameskolan.

Förändringarna i skollagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2011 och tillämpas på utbildning från och med höstterminen 2011 för grundsärskolan avseende årskurs 9 samt höstterminen 2012 för sameskolan, grundskolan och grundsärskolan avseende årskurs 6 respektive avseende årskurs 7 i specialskolan.

Förslagen bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Härigenom föreskrivs att det i skollagen (2010:800) ska införas en ny paragraf, 11 kap. 23 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap. Grundsärskolan

23 a §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Elevens utvecklingsstörning får dock beaktas endast om det finns synnerliga skäl.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011 och ska tillämpas på utbildning från och med höstterminen 2011.

Härigenom föreskrivs i fråga om skollagen (2010:800)

dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 13 kap. 22 §, av följande lydelse,

dels att 10 kap. 21 §, 11 kap. 23 a § och 12 kap. 21 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 kap. Grundskolan

21 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 och 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

11 kap. Grundsärskolan

23 a §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Elevens utvecklingsstörning får dock beaktas endast om det finns synnerliga skäl.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 22 och 23 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6 och 9. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Elevens utvecklingsstörning får dock beaktas endast om det finns synnerliga skäl.

12 kap. Specialskolan

21 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver de som anges i 7 kap. 6 §, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 19 och 20 §§ bortses från enstaka delar av kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 7 och 10. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning, utöver de som anges i 7 kap. 6 §, eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

13 kap. Sameskolan

22 §

Om det finns särskilda skäl får det vid betygssättningen enligt 10 kap. 20 och 21 §§ bortses från enstaka delar av de kunskapskrav som eleven ska ha uppnått i slutet av årskurs 6. Med särskilda skäl avses funktionsnedsättning eller andra liknande personliga förhållanden som inte är av tillfällig natur och som utgör ett direkt hinder för att eleven ska kunna nå ett visst kunskapskrav.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011 och ska tillämpas på utbildning från och med höstterminen 2012.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig
över förslagen i promemorian Undantagsbestämmelse
vid betygssättning i grundsärskolan m.m.
(U2010/7817/S)

Prop. 2010/11:94
Bilaga 3

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Sameskolstyrelsen, Sametinget, Lärarförbundet, Lärarnas Riksförbund, Friskolornas Riksförbund och Sveriges Kommuner och Landsting.

Sveriges Skolledarförbund har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

Sammanfattning av promemorian Teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S)

Prop. 2010/11:94
Bilaga 4

I promemorian föreslås att regleringen i 12 kap. 4 § skollagen ska utgå från elevens behov av teckenspråk när det gäller elever med dövblindhet eller grav språkstörning. I de fall eleven inte har behov av att läsa ämnet teckenspråk för att utveckla sin egen kommunikation ska ämnet ersättas av ämnet svenska. Förslaget syftar därmed till att anpassa regleringen i den nya skollagen till den undervisning som redan i dag bedrivs i specialskolan.

För elever som är döva eller hörselskadade, och som därför tagits emot i specialskolan enligt 7 kap. 6 § första stycket 2 skollagen, ska undervisningen även fortsättningsvis omfatta ämnet teckenspråk. Här föreslås alltså ingen sådan avvägning av elevens behov. Ett av målen för specialskolan är enligt skolformens läroplan att varje döv eller hörselskadad elev utvecklar sin förmåga att använda sig av teckenspråk på ett rikt och nyanserat sätt. Skolan ansvarar enligt läroplanen för att döva och hörselskadade elever ges förutsättningar att utveckla en tvåspråkighet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010 men tillämpas på utbildning och annan verksamhet först från och med den 1 juli 2011, om inte annat följer av lagen (2010:801) om införande av skollagen. För att inte orsaka svårigheter i utbildningen för de aktuella eleverna bör de ovan föreslagna ändringarna träda i kraft samtidigt som den nya skollagen börjar tillämpas, dvs. den 1 juli 2011.

Förslaget innebär ingen förändring jämfört med hur undervisningen i dag bedrivs i den statliga specialskolan. Förslaget har således inga ekonomiska konsekvenser.

Lagförslag i promemorian Teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S)

Prop. 2010/11:94
Bilaga 5

Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)

Häri genom föreskrivs att 12 kap. 4 § skollagen (2010:800) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

12 kap.

4 §

Undervisningen ska omfatta följande ämnen:

- bild,
- engelska,
- hem- och konsumentkunskap,
- idrott och hälsa,
- matematik,
- naturorienterande ämnen: biologi, fysik och kemi,
- rörelse och drama eller musik,
- samhällsorienterande ämnen: geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap,
- slöjd,
- svenska eller svenska som andraspråk,
- teckenspråk, och
- teknik.

För hörande elever gäller att ämnet musik ersätter ämnet rörelse och drama. För elever som tagits emot enligt 7 kap. 6 § första stycket 1 gäller att ämnet svenska ersätter ämnet teckenspråk.

För hörande elever gäller att ämnet musik ersätter ämnet rörelse och drama. För elever som tagits emot enligt 7 kap. 6 § första stycket 1 *och 3* gäller att ämnet svenska ersätter ämnet teckenspråk *om dessa elever inte har behov av teckenspråk.*

Härutöver ska det som ämnen finnas språkval och, för de elever som ska erbjudas modersmålsundervisning, modersmål.

Vidare ska det finnas elevens val och skolans val. Undervisningen i elevens val ska syfta till att fördjupa och bredda elevens kunskaper i ett eller flera ämnen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.

Förteckning över remissinstanser som har yttrat sig över förslagen i promemorian Teckenspråk i specialskolan för elever med dövblindhet eller grav språkstörning (U2011/726/S)

Efter remiss har yttranden över promemorian avgetts av Statens skolverk, Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Afasiförbundet i Sverige, Barnplantorna – Riksförbundet för Barn med Cochleaimplantat och Barn med Hörapparat, Dövblind Ungdom (DBU), Förbundet Sveriges Dövblinda (FSDB), Hörselskadades Riksförbund (HRF), Riksförbundet för döva, hörselskadade och språkstörda barn (DHB), Sveriges Dövas Riksförbund (SDR), Sveriges Dövas Ungdomsförbund (SDU), Synskadades riksförbund (SRF) och Unga Hörselskadade (UH).

Unga Synskadade (US) har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 17 mars 2011

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Björklund, Bildt, Ask, Olofsson, Carlgren, Carlsson, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Ohlsson, Norman, Attefall, Engström, Kristersson, Elmsäter-Svärd, Ullenhag, Hatt

Föredragande: statsrådet Björklund

Regeringen beslutar proposition 2010/11:94 Vissa skolfrågor.